

Tisková zpráva STEM/MARK, kontakt: Dalibor Stehno, stehno@stemmark.cz, tel.: 608880081

V Praze, 5. února 2025

Reformy ve zdravotnictví podporují především vzdělanější a bohatší Češi.

Omezování zdravotnictví je téma, které si popularitu rozhodně nezíská. Přesto je jasné, že otázka úspor ve zdravotnictví leží na stole. Přijdou však Čechům některé z často zmiňovaných návrhů na šetření přijatelné? Odpovědi známe díky výzkumu agentury STEM/MARK.

Reforma zdravotnictví je v odborných kruzích v poslední době častým tématem. Ale jak ji vnímají samotní Češi? Z výsledků průzkumu agentury STEM/MARK vyplývá, že většina veřejnosti o konkrétních návrzích na změny a úspory ve zdravotnictví příliš informovaná není. Dokonce dvě třetiny Čechů nezaznamenaly žádný z návrhů, které by mohly vést k úsporám nebo navýšení financování zdravotní péče.

Jaké změny by tedy byly pro veřejnost přijatelné? A kde leží hranice mezi nutnými reformami a tím, co jsou lidé ochotni akceptovat? Odpovědi přináší data STEM/MARK, která otevírají důležitou diskuzi o budoucnosti českého zdravotnictví.

V rámci průzkumu agentury STEM/MARK jsme se respondentů ptali, zda by podpořili některá z často diskutovaných opatření, která by mohla přinést úspory nebo zvýšit finanční prostředky ve zdravotnictví. Záměrně jsme se vyhnuli poskytování jakýchkoli prognóz, například o očekávaném nárůstu výdajů ve zdravotnictví nebo o stárnutí populace. Naším cílem bylo zjistit, jak lidé tyto návrhy vnímají bez předchozího vysvětlování či ovlivnění dalšími informacemi.

Díky tomuto přístupu jsme získali autentický pohled na to, jak veřejnost reaguje na jednotlivé návrhy, pokud jsou prezentovány samostatně, bez kontextu ekonomických či demografických predikcí. Výsledky průzkumu přináší cenné poznatky o tom, co jsou Češi ochotni akceptovat a kde naopak narážíme na hranice veřejné podpory.

Většina lidí (75 %) by souhlasila alespoň s jedním z námi nabízených navrhovaných opatření, naopak čtvrtina Čechů by nebyla pro žádné z nich. Největší podporu má snížení administrativní zátěže lékařských pracovníků digitalizací, které podporuje více než polovina Čechů, a dále zavedení placeného nadstandardu, se kterým by souhlasili 3 z 10 Čechů. Ostatní opatření jako zvýšení poplatku za pohotovost, nižší limity pro extrémně drahé léčby nebo regulační poplatek u lékaře mají menší podporu. Nejméně populární bylo rušení nemocnic. „Češi jsou na regulaci zdravotnické péče citliví a inklinují spíše k opatřením, která vypadají, že se jich jako pacientů nedotknou zdražením či omezením péče. Politiky tedy čeká ještě hodně práce v přesvědčování voličů o potřebnosti a podobě zdravotnické reformy,“ vysvětluje analytik STEM/MARK Dalibor Stehno.

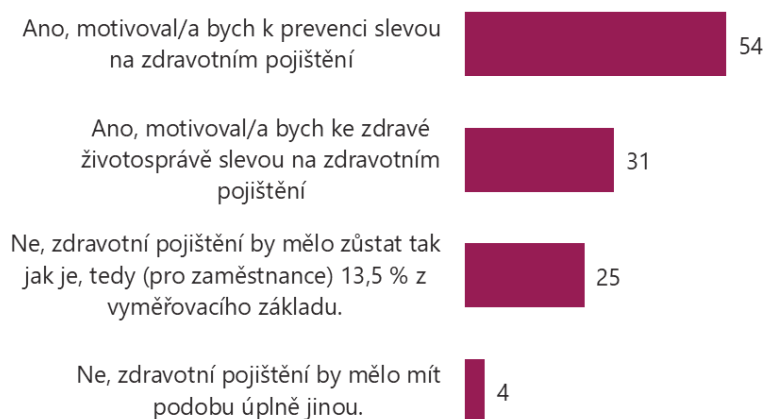
Byl/a byste pro zavedení některých z následujících opatření, která by měla ušetřit náklady českému zdravotnictví?

Zdroj STEM/MARK; Všichni respondenti, n=510 [údaje v %]

Dále jsme zjišťovali souhlas s odměňováním žádoucího chování slevou na zdravotním pojištění. Více než polovina Čechů by souhlasila s motivační slevou na zdravotním pojištění za prevenci, například za chození na preventivní prohlídky, nebo za dodržování pokynů lékaře. Slevou na zdravotním pojištění za dodržování zdravé životosprávy by byli motivováni 3 z 10 Čechů. Zdravotní pojištění ve stávajícím režimu by ponechala čtvrtina Čechů a pro úplně jinou podobu zdravotního pojištění by bylo méně než 5 %. „Dávat slevy na zdravotní pojištění je pro Čechy lákavé, protože do solidárního systému vnáší princip odpovědnosti za vlastní zdraví, ale mohou na to doplatit lidé, kteří za svoji situaci nemohou. Například někteří lidé mají vyšší predispozice k obezitě, ať už vrozeně, či naučeně. Navíc k obezitě se přistupuje jako k nemoci, proto by nedávalo v solidárním systému smysl, kdyby byl nemocný člověk penalizován. V neposlední řadě může působit sleva za dobrou životosprávu nedůvěřivě, protože není jasné, jak by se třeba kuřáctví či sportování ověřovalo a mohlo by to nutit pacienty k neupřímnosti ke svému lékaři. Stejně tak dostupnost preventivních prohlídek je v některých regionech významně nižší a možnosti lidí se objednávat k lékaři tak nejsou stejné,“ komentuje Dalibor Stehno.

Byli byste pro zohlednění zdravé životosprávy a dodržování prevence do výše zdravotního pojištění?

Zdroj STEM/MARK; Všichni respondenti, n=510 [údaje v %]

Pro regulační opatření i slevy na pojištění jsou častěji VŠ vzdělaní a lidé z movitějších domácností. „Je pravděpodobné, že jsou to právě vzdělanější a movitější Češi, kteří z takového systému mohou těžit, protože mají většinou zdravější životní styl. Zároveň si mohou dovést regulační poplatky platit,“ vysvětluje analytik STEM/MARK Dalibor Stehno. Slevy na pojištění podporují méně lidí, co spíše nedůvěřují lékařům a nejsou spokojeni se zdravotnictvím.

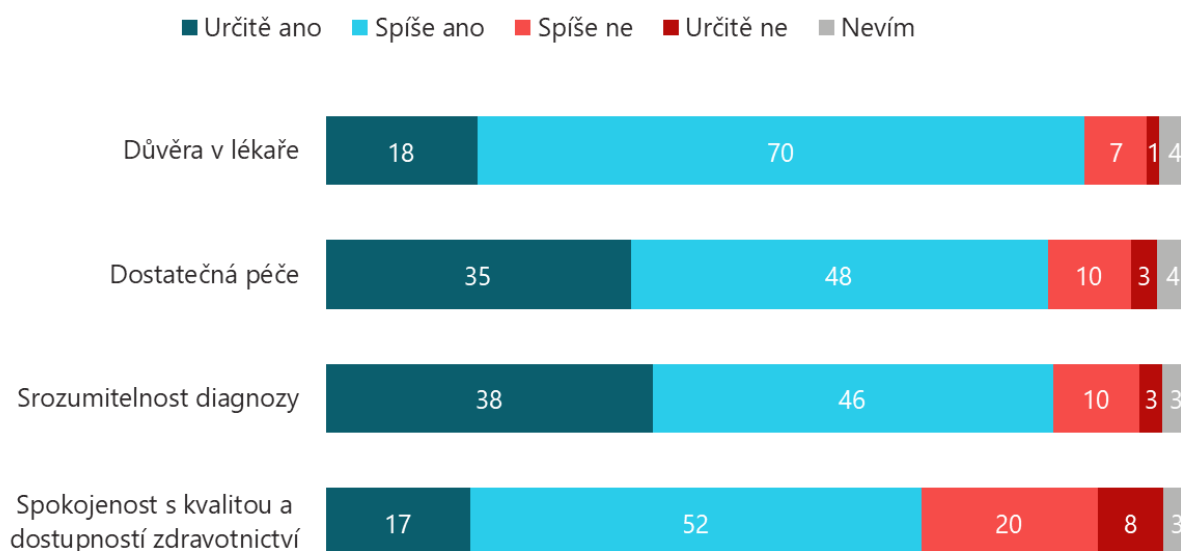
Jak hodnotí Češi svoji zkušenost s českým zdravotnictvím?

Při poslední návštěvě lékařského zařízení mělo 8 z 10 Čechů pocit, že jim byla věnována dostatečná péče. Stejně tak 8 z 10 Čechů uvádí, že jim byla dostatečně vysvětlena diagnóza.

Obecně spokojených s kvalitou a dostupností zdravotní péče jsou více než dvě třetiny Čechů. Méně často uvedli „Určitě ano“ lidé z menších obcí, naopak častěji takto odpovídali lidé z měst nad 100 000 obyvatel. Spokojenost se zdravotnictvím roste se subjektivním zdravím, s důvěrou ve zdravotnictví, pocitem dostatečné péče i porozuměním diagnóze při poslední návštěvě lékařského zařízení.

Téměř 9 z 10 Čechů důvěřuje lékařům. Vyšší důvěru pozorujeme v Česku zejména u lidí, kteří jsou zdravější. Vyšší důvěru mají také lidé, kteří si myslí, že jim při jejich poslední návštěvě lékařského zařízení byla věnována dostatečná péče. Stejně tak roste důvěra se spokojeností s kvalitou a dostupností zdravotní péče v ČR.

Obecné hodnocení lékařů a zdravotnictví

Zdroj STEM/MARK; Všichni respondenti, n=510 [údaje v %]

Výzkumu agentury STEM/MARK uskutečněného prostřednictvím online dotazování na Českém národním panelu se zúčastnilo celkem 510 respondentů reprezentujících českou internetovou populaci nad 18 let proporčně podle pohlaví, věku, nejvyššího dosaženého vzdělání, kraje a velikosti obce bydliště. Sběr dat probíhal v termínu od 14. do 20. října 2024. Součty pruhových grafů nedávají součet 100 %, protože se jedná o otázku, kde je možné odpovědět na více odpovědí. Pokud některý z koláčových, či složených pruhových grafů nedává součet 100 %, jedná se pouze o důsledek automatického zaokrouhlování.

Odkaz na web: <https://stemmark.cz/reformy-ve-zdravotnictvi-podporuji-predevsim-vzdelanejsi-a-bohatsi-cesi/>